

Raport privind azilul 2024

Rezumat

Raport privind azilul 2024

Raportul anual privind situația azilului în
Uniunea Europeană

REZUMAT

Iunie 2024

© Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA), 2024

Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) și persoanele care acționează în numele EUAA nu sunt responsabile pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile din prezenta publicație.

Imagine copertă: iStock/[Halfpoint](#)

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2024

PDF BZ-AH-24-001-RO-N ISBN 978-92-9403-981-1 ISSN 2600-3082 doi: 10.2847/462567

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei. Pentru orice utilizare sau reproducere a fotografiilor sau a altor materiale care nu se află sub incidența drepturilor de autor ale EUAA trebuie solicitată permisiunea direct de la deținătorii drepturilor de autor.

Cuvânt-înainte

Pentru prima dată de la înființarea sistemului european comun de azil (SECA), Europa a fost chemată să ajute un număr atât de mare de persoane care solicită protecție. În 2023, numărul cererilor de azil a crescut la niveluri care amintesc de criza refugiaților din 2015-2016. Dar, în realitate, țările au oferit protecție unui număr mult mai mare de oameni, având în vedere că, de la începutul invaziei rusești, au fost înregistrați peste 4,3 milioane de beneficiari de protecție temporară, pe lângă cei peste 1,1 milioane de solicitanți de azil în 2023.

În acest context, adoptarea noului pact privind migrația și azilul a reprezentat un moment important pentru UE în promovarea sistemului său multinațional unic de azil. Acest succes a fost posibil datorită voinței politice, flexibilității și eforturilor ample la nivel tehnic pentru a clarifica detaliile specifice ale unui cadru sofisticat. Pactul va juca un rol esențial în ceea ce privește convergența practicilor și facilitarea abordării numărului mare de solicitanți de azil de către țările UE+.

Dar nu trebuie uitat un lucru – statele membre vor trebui să dea dovadă de perseverență și în următorii ani. Rămân încă multe de făcut pentru a aborda întârzierile existente, pentru a procesa eficient numărul crescut de cereri primite și a oferi cazare solicitanților de protecție. Simultan, autoritățile vor trebui să își restructureze sistemele de azil și primire pentru a se alinia la procedurile comune care sunt definite în pact. Este clar că acest lucru va necesita resurse suplimentare și planuri naționale detaliate de punere în aplicare.

Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA), care funcționează deja cu un mandat consolidat de 2 ani, a continuat să fie un actor important în domeniul protecției internaționale în Europa, oferind niveluri fără precedent de sprijin operațional, tehnic și de formare în 2023. La debutul unei perioade de progrese importante în sistemul european de azil, o Agenție a Uniunii Europene pentru Azil bine pregătită va continua să contribuie la armonizarea practicilor din statele membre, la îmbunătățirea nivelului de expertiză și la îmbunătățirea capacității Europei de a oferi soluții în domeniul protecției internaționale.

Nina Gregori
Director executiv
Agenția Uniunii Europene pentru Azil

Cuprins

Cuprins	5
Introducere.....	6
1. Evoluțiile globale din domeniul azilului în 2023.....	7
2. Evoluții importante în domeniul azilului în Uniunea Europeană în 2023.....	8
3. Funcționarea sistemului european comun de azil.....	9
Caseta 1. Protecție temporară pentru persoane strămutate din Ucraina	9
3.1. Accesul la proceduri	10
3.2. Procedura Dublin.....	12
3.3. Proceduri speciale pentru evaluarea nevoilor de protecție.....	13
3.4. Procesarea cererilor de azil în primă instanță	14
3.5. Procesarea cererilor de azil în recurs sau în instanțe superioare	16
3.6. Primirea solicitanților de protecție internațională	16
3.7. Aspecte ale custodiei publice care implică solicitanți și foști solicitanți	17
3.8. Accesul la informații.....	18
3.9. Asistență juridică și reprezentare.....	18
3.10. Servicii de interpretare	19
3.11. Informații privind țara de origine	19
3.12. Apatridia în contextul azilului	20
3.13. Conținutul protecției	20
3.14. Relocarea și admișiile umanitare	21
4. Copiii și persoanele cu nevoi speciale din procedura de azil.....	23
5. Sprijinul acordat de EUAA în 2023	25
Observații finale.....	27

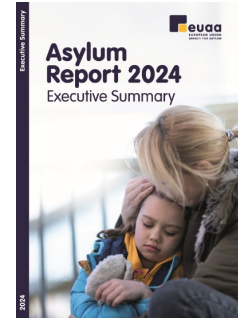
Introducere

Rezumatul [Raportului privind azilul pe 2024: raport anual privind situația azilului în Uniunea Europeană](#) cuprinde principalele evoluții în materie de protecție internațională, care sunt prezentate în detaliu în raportul principal.

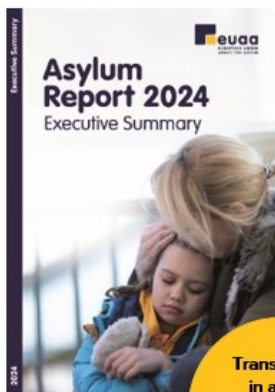
Rezumatul este disponibil în **30 de limbi**: toate limbile UE și albaneză, arabă, macedoneană, rusă, sârbă, turcă și ucraineană.

Informațiile prezentate în raportul principal pot fi parcurse prin utilizarea a unor resurse diverse și ușor de utilizat:

- [Baza de date privind evoluțiile naționale în domeniul azilului](#) prezintă evoluțiile legislative, instituționale și de politică descrise în raport. Se pot căuta actualizări după țară, subiect, an și tip de evoluție. Informațiile sunt rezumate și prezentate și într-un tabel pe țări și pe domenii tematice, într-un document PDF.
- Raportul prezintă o selecție de evoluții jurisprudențiale având ca sursă [Baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#). Hiperlinkurile din text facilitează accesul cititorilor la cazul specific din baza de date.
- Sursele folosite pentru întocmirea Raportului privind azilul sunt prezentate în lista de referințe de la sfârșitul raportului. Ele sunt disponibile, separat și detaliat, și în [Sursele privind azilul pentru 2024](#), grupate după tipul de sursă. Cititorii pot identifica cu ușurință dacă sursele provin de la instituții și agenții europene, organizații internaționale, autorități naționale, organizații ale societății civile sau grupuri de reflecție și mediul academic.

Additional resources to the Asylum Report 2024

Translations
in all EU
languages
and 7 non-EU
languages

1. Evoluțiile globale din domeniul azilului în 2023

Nevoile de protecție au continuat să crească în 2023, în timp ce nicio evoluție nu a fost un catalizator în același mod în care invazia Rusiei în Ucraina, preluarea puterii de către talibani în Afganistan sau pandemia de COVID-19 au definit anii anteriori. Aceste crize au continuat să influențeze însă evoluțiile în 2023 pe fondul conflictelor noi și în curs, al șocurilor climatice, tulburărilor geopolitice, violenței și persecuțiilor care au determinat milioane de oameni să își părăsească locuințele.

Numărul persoanelor strămutate forțat în 2023 a atins un maximum istoric de peste 114 milioane, cu zone-hotspot de strămutare importante, printre care Afganistan, Republica Democratică Congo, țări din America Latină și Caraibe, Myanmar, Somalia, Sudan și Ucraina. Escaladarea conflictului din Gaza din octombrie 2023 și criza umanitară asociată au determinat creșterea drastică a nevoilor de protecție în regiune.

În acest context, comunitatea internațională și-a continuat eforturile de dezvoltare a unor soluții pentru persoanele care au nevoie de protecție, deseori prin cooperare cu mai multe părți interesate și printr-o diversitate tot mai mare de actori implicați în furnizarea de soluții. Un prim exemplu al unei asemenea inițiative a fost angajamentul asumat în cadrul celui de-al doilea Forum global privind refugiații din decembrie 2023. Guvernele, actorii internaționali, sectorul privat și organizațiile societății civile au alocat peste 2,2 miliarde USD pentru politici și programe specifice de sprijinire a populațiilor strămutate și a țărilor care găzduiesc refugiați și s-au angajat să relocheze 1 milion de refugiați până în 2030 și să ajute încă 3 milioane de persoane prin sponsorizări ale comunităților.

Schimbările climatice și rolul lor în generarea nevoii de strămutare, precum și impactul schimbărilor climatice asupra refugiaților și a comunităților gazdă au continuat să se numere printre temele centrale ale discursului legat de protecția internațională. Discuțiile au continuat, de asemenea, cu privire la apatridie în contextul azilului și la interacțiunea dintre apatridie și nevoile de protecție.

Pe măsură ce comunitatea internațională continuă să abordeze aspecte complexe ale tiparelor de strămutare în permanentă schimbare, o conștientizare din ce în ce mai mare a acestora pare să inspire discursul și practica legată de protecția internațională din ultimii ani: strămutarea forțată nu este doar o problemă umanitară, ci și o provocare legată de dezvoltare. Majoritatea refugiaților din lume nu numai că provin din medii fragile, ci și fug în medii fragile, peste trei sferturi din oamenii strămutați la nivel global fiind găzduiți în țări cu venituri mici și medii. Abordarea umanitară-dezvoltare-pace, proeminentă în eforturile comunității internaționale din ultimii ani, pledează pentru răspunsuri cuprinzătoare din partea diverselor părți interesate, inclusiv a întreprinderi, instituțiilor financiare și organizațiilor societății civile, care să își folosească expertiza specifică pentru a obține soluții de dezvoltare.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-1-global-developments-field-asylum-2023>

2. Evoluții importante în domeniul azilului în Uniunea Europeană în 2023

Parlamentul European și Consiliul au ajuns la un acord politic în decembrie 2023 cu privire la principalele instrumente legislative ale Pactului privind migrația și azilul. Acesta a reprezentat un progres major în reforma sistemului european comun de azil (SECA), deschizând calea pentru finalizarea instrumentelor de înzestrare a Europei cu o arhitectură funcțională și modernă în materie de migrație și azil.

În 2023, UE a continuat să ia măsuri pentru abordarea consecințelor devastatoare ale agresiunii Rusiei asupra Ucrainei, inclusiv măsuri pentru a determina o cooperare mai strânsă între actorii internaționali și pentru a elabora instrumente care să sprijine redresarea, reconstrucția și modernizarea Ucrainei. Prelungirea protecției temporare până în martie 2025 a oferit stabilitate și predictibilitate milioanei de beneficiari. Reafirmând angajamentul european pe termen lung față de pace, securitate și prosperitate în regiune, în urma unei recomandări a Comisiei Europene, în decembrie 2023, Consiliul European a decis deschiderea negocierilor de aderare cu Ucraina.

Presiunea a persistat la frontierele externe ale UE, înregistrându-se cel mai mare număr de treceri ilegale ale frontierei din 2016. Potrivit datelor colectate de Frontex, au fost depistate 385 000 de treceri ilegale ale frontierelor externe ale UE, ceea ce reprezintă o creștere de 18 % față de 2022. Ca răspuns la această situație, UE a introdus inițiative pentru gestionarea eficientă a frontierelor sale externe prin ajustarea unei gestionări europene integrate a frontierelor, modernizarea sistemelor de informații existente și interoperabilitatea acestora și colaborarea cu principalele țări partenere de pe rutele de migrație.

Pentru a completa cele două planuri de acțiune din 2022 legate de ruta central-mediteraneană și cea a Balcanilor de Vest, Comisia Europeană a prezentat două planuri suplimentare de acțiune în 2023 pentru a aborda rutele vest-mediteraneană, atlantică și est-mediteraneană. Recunoscând că aproximativ 90 % din oamenii care trec ilegal frontierele externe ale UE fac acest lucru cu ajutorul traficantilor de migranți, Comisia Europeană a prezentat în noiembrie 2023 noi propuneri legislative pentru prevenirea și combaterea traficului de migranți.

Pentru a promova soluții orientate spre protecție în întreaga lume, UE și-a continuat cooperarea cuprinzătoare și reciproc avantajoasă cu țările terțe. Activitățile din cadrul dimensiunii externe a politicii UE în materie de migrație și azil au inclus eforturi de abordare a cauzelor fundamentale ale migrației ilegale; de dezvoltare a căilor legale de protecție în Europa; de sprijinirea unor soluții de protecție în alte părți ale lumii; de combatere a rețelilor de trafic de migranți; și de colaborare cu țările partenere în ceea ce privește migrația și gestionarea frontierelor.

În îndeplinirea rolului său de asigurare a unei interpretări și aplicări uniforme a dreptului Uniunii, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) a pronunțat peste **20 de hotărâri și ordonanțe** în 2023, interpretând diferite prevederi privind SECA și acoperind, de exemplu, subiecte legate de accesul la procedura de azil, procedura Dublin, căile de atac efective în procedurile accelerate și reîntregirea familiei.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-2-major-developments-asylum-european-union-2023>

3. Funcționarea sistemului european comun de azil

Ca urmare a creșterii vertiginoase a numărului de persoane care au nevoie de protecție în Europa și a saturării sistemelor naționale de primire, țările UE+ au pus în aplicare, în 2023, inițiative legislative, politice și practice pentru a gestiona această situație fluctuantă. În același timp, organizații ale societății civile, UNHCR și alte organizații internaționale și-au exprimat preocuparea cu privire la unele practici din cadrul administrațiilor naționale de azil și de primire.

Caseta 1. Protecție temporară pentru persoane strămutate din Ucraina

Întrucât agresiunea militară împotriva Ucrainei a continuat în al doilea an, peste 4,3 milioane de cetățeni din afara UE care părăsiseră Ucraina au continuat să fie găzduiți cu statut de protecție temporară în țările UE+, care au prelungit și valabilitatea protecției până în martie 2025. În 2023, țările UE+ au emis peste 1 milion de decizii de acordare a protecției temporare, cetățenii ucraineni fiind beneficiarii a 99 % dintre acestea. De la nivelurile ridicate de la începutul războiului, numărul deciziilor de acordare a protecției temporare a scăzut și a rămas relativ stabil, la un nivel mai redus, din vara anului 2023.

O serie de țări UE+ au permis transformarea statutului de protecție temporară în permise de ședere pentru angajare sau reîntregirea familiei. Unele țări au extins domeniul de aplicare a protecției temporare la cetățenii ucraineni care se aflau deja în afara Ucrainei când a început agresiunea militară. În schimb, alte țări au început să introducă măsuri de delimitare a eligibilității pentru protecție temporară.

Instanțele au definit, de asemenea, criteriile de eligibilitate. În cauza *Solicitant/Secretariatul de Stat pentru Migrație*, Curtea Administrativă Federală Elvețiană (FAC) a **hotărât** că nu trebuie acordată protecție temporară ucrainenilor care au și cetățenie UE/AELS+. Curtea Constituțională din Austria a **confirmat** că protecția temporară se aplică resortisanților ucraineni care au părăsit țara cu puțin timp înainte de 24 februarie 2022, dar care, în principiu, aveau reședința acolo. Tribunalul Administrativ din München, Germania, a **hotărât**, în cauza *Solicitant/Biroul de imigrări* (M 4 S 23.2442), că partenerii necăsătorii ai persoanelor din Ucraina nu sunt eligibili pentru a primi protecție temporară. La aceeași concluzie a ajuns instanța și în cauza M 4 K 23.2440. Hotărârea din urmă a fost anulată de Curtea Administrativă Superioară din Bavaria la 31 octombrie 2023, prin hotărârea pronunțată în cauza 10 C 23.1793.

S-au introdus măsuri speciale, inclusiv burse și lecții gratuite de limbi străine, pentru a sprijini integrarea socială și economică a beneficiarilor de protecție temporară în societățile gazdă. Spațiile de cazare și locuințele adecvate au continuat să reprezinte un subiect presant, în timp ce integrarea pe piața muncii a fost în general facilitată. Cu toate acestea, aproximativ trei cincimi din deciziile de acordare a protecției temporare în UE+ în 2023 au vizat femei și fete și peste un sfert au vizat copii, creând o presiune pentru multe femei ucrainene de a se angaja în țara gazdă. În plus, ucrainenii au fost adesea angajați în posturi cu calificare redusă, parțial din cauza procedurilor îndelungate de recunoaștere a diplomelor sau a calificărilor.

Pentru a înțelege mai bine nevoile persoanelor strămutate din Ucraina, EUAA și OCDE au continuat să pună în aplicare sondaje în rândul migranților care sosesc din Ucraina. Pe baza rezultatelor, în [iunie](#) și [octombrie](#) 2023 au fost publicate două fișe de informare. În plus, raportul „[Mărturii din Europa: experiențele, speranțele și aspirațiile persoanelor strămutate forțat din Ucraina](#)” analizează mărturiile colectate prin intermediul sondajului în curs și prezintă temele predominante semnalate de aceștia.

3.1. Accesul la proceduri

În 2023, țările UE+ au primit peste 1,1 milioane de cereri de protecție internațională, cel mai mare număr de la criza refugiaților din 2015-2016. În ultimul trimestru al anului 2023, numărul cererilor depuse a depășit nivelurile din 2016. Numărul de cereri depuse în fiecare lună în 2023 a fost aproape întotdeauna mai mare decât cel din 2022, peste 90 % fiind persoane care au depus cereri pentru prima dată, la fel ca în 2022.

Germania a ocupat primul loc în ceea ce privește numărul de cereri primite (334 000, +45 % față de 2022), care a reprezentat aproximativ 30 % din total. Următoarele trei țări gazdă au primit împreună 41 % din totalul cererilor, cu un număr record în fiecare: Franța (167 000 de cereri, creștere de +7 %), Spania (162 000, +38 %) și Italia (136 000, +63 %).

La analiza numărului de cereri de azil în raport cu numărul de locuitori, pe primul loc s-a situat Ciprul, cu aproximativ 13 000 de cereri depuse la 1 milion de locuitori. Alte țări care au avut niveluri semnificative de presiune din cauza aflului de cereri de azil au fost Austria (6 500 la 1 milion de locuitori), Grecia (6 200), Germania (4 000), Luxemburg (3 800), Bulgaria (3 500), Slovenia și Elveția (3 400 fiecare).

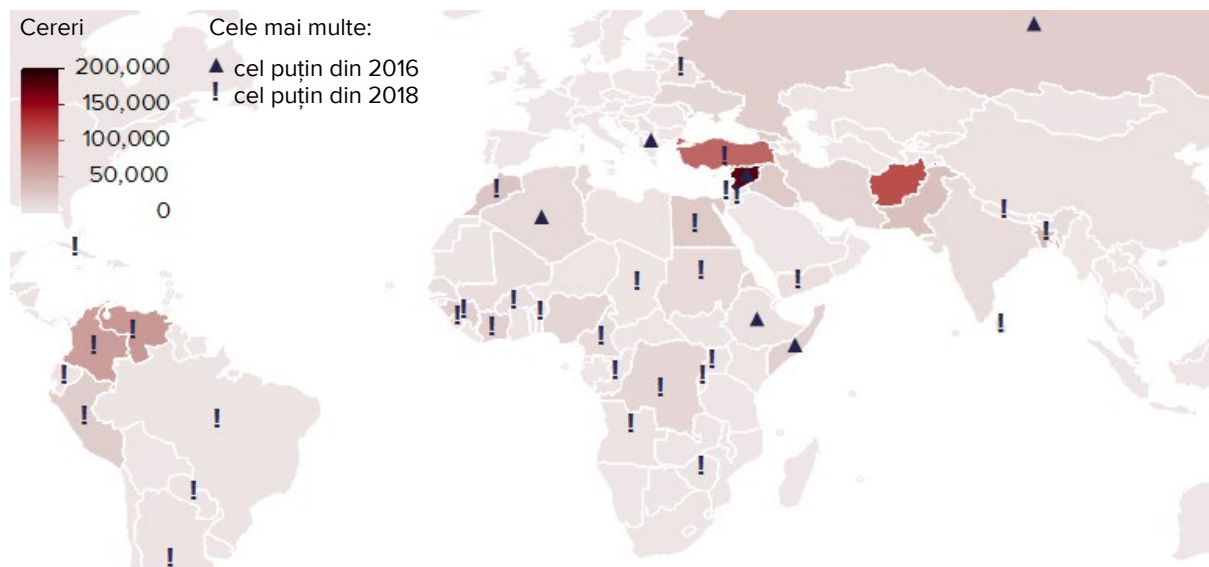
Cetățenii sirieni, afgani și turci au continuat să solicite în cea mai mare măsură protecția internațională, reprezentând peste o treime din totalul cererilor depuse în țările UE+ (*vezi figura 1*). Resortisanții din Siria, care au reprezentat aproximativ o șesime din totalul solicitanților, au depus 181 000 de cereri, în creștere cu 38 % față de 2022 și cel mai înalt nivel din 2016. Aceștia au fost urmați la distanță de cetățenii afgani, cu 114 000 de cereri, în scădere cu 11 % față de anul precedent. Cu 101 000 de cereri, cetățenii turci au depus cereri într-un număr record și au rămas astfel pe locul trei în clasamentul grupurilor de solicitanți. Aceasta a reprezentat o creștere de 82 % față de 2022, aproape depășind numărul de cereri ale cetățenilor afgani.

Un număr record de cereri au fost depuse și de persoane cu alte cetățenii, inclusiv de venezueleni și columbieni, care s-au clasat pe locul patru și cinci. După escaladarea conflictului israeliano-palestinian din octombrie 2023, palestinienii au solicitat azil într-un număr record.

În 2023, țările UE+ au continuat să se confrunte cu presiuni la frontiere și cu provocări legate de numărul mare de sosiri. Impactul invaziei ruse în Ucraina a menținut presiunea asupra frontierelor externe de est ale UE, în timp ce țările din regiunea mediteraneeană s-au confruntat cu dificultăți legate de sosirea continuă a migranților pe mare. Țările care se confruntă cu mișcări de-a lungul rutei balcanice și-au intensificat eforturile de a controla frontierele. Presiunea s-a resimțit și în țările din Europa Centrală, care au primit un număr tot mai mare de cereri.

Figura 1. Cereri de protecție internațională în țările UE+, după țară de origine, 2023

Note: Nu au fost disponibile date pentru Portugalia pentru perioada octombrie-decembrie 2023. Frontierele de pe hartă nu implică o aprobare sau acceptare oficială de către Uniunea Europeană.

Sursa: Date din sistemul EUAA de alertă timpurie și de pregătire (EPS) la 1 februarie 2024.

În acest context, țările UE+ s-au concentrat pe reducerea și prevenirea migrației ilegale în UE, care uneori risca să afecteze accesul efectiv la teritoriu. Pe parcursul anului 2023, instituțiile și agențiile UE, UNHCR și organizațiile internaționale și ale societății civile au analizat politicile și practicile legate de asigurarea accesului efectiv la teritoriu și la procedura de azil. Acestea și-au exprimat îngrijorarea cu privire la posibilele încălcări ale drepturilor fundamentale la frontierele externe și au cerut atât guvernelor naționale, cât și Comisiei Europene să asigure respectarea drepturilor fundamentale și aderarea la principiul nereturnării.

Unele țări au menținut starea de urgență, aplicând reguli care permiteau derogări de la procedura obișnuită. De asemenea, au început să investească în utilizarea tehnologiei pentru menținerea securității la frontieră. Volumul de muncă crescut care decurge din numărul mai mare de cereri a determinat multe țări să facă ajustări la procesele de înregistrare și depunere a cererilor, pe lângă reorganizarea resurselor umane pentru a face față volumului de lucru aferent cererilor.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-31-access-procedures>

3.2. Procedura Dublin

În 2023, Comisia Europeană și țările UE+ s-au concentrat pe îmbunătățirea eficacității Regulamentului Dublin III. Statele membre au început să aplice soluțiile practice definite în Foia de parcurs privind o mai bună punere în aplicare a transferurilor efectuate în temeiul Regulamentului Dublin III (foaia de parcurs Dublin), care a fost aprobată de țările UE+ la reuniunea Comitetului strategic pentru migrație, frontiere și azil (CSIFA) din 29 noiembrie 2022.

Aceste soluții practice au inclus, de exemplu, recrutarea și formarea personalului, revizuirea fluxurilor de lucru și a procedurilor operaționale standard și lansarea sau continuarea inițiativelor de digitalizare. EUAA a publicat recomandări actualizate privind [punerea în aplicare a transferurilor efectuate în temeiul Regulamentului Dublin](#) și [reîntregirea familiei în cadrul procedurii Dublin](#), precum și fișe informative cu informații actualizate despre transferurile efectuate în temeiul Regulamentului Dublin.

Diferitele măsuri au dat rezultate promițătoare, contribuind la îmbunătățirea comunicării între unitățile Dublin, la depășirea obstacolelor în punerea în aplicare a transferurilor efectuate în temeiul Regulamentului Dublin, la sporirea resurselor pentru a permite îmbunătățirea procedurilor Dublin și la consolidarea conformității cu legislația UE și cu hotărârile judecătorești. Comisia Europeană a prezentat o serie de bune practici din țările UE+ într-un [document de lucru](#) publicat la sfârșitul anului 2023.

Multe unități Dublin s-au confruntat în continuare cu presiuni în 2023 din cauza numărului tot mai mare de solicitanți. În cadrul planurilor sale operaționale, EUAA a oferit sprijin unităților Dublin din mai multe state membre. Impactul invaziei Ucrainei asupra unităților Dublin a scăzut față de 2022, dar a continuat să afecteze sarcinile și volumul de muncă din multe unități.

CJUE a pronunțat mai multe hotărâri preliminare cu privire la interpretarea Regulamentului Dublin III, ca și în anii precedenți. Multe țări UE+ au remarcat că punerea în aplicare a unora dintre aceste hotărâri – de exemplu în [Cauzele conexe C-323/21, C-324/21 și C-325/21](#) – au cauzat întrebări practice suplimentare, iar discuțiile din cadrul Comitetului de contact al Comisiei Europene sau din rețelele EUAA au oferit platforme utile pentru găsirea de soluții la aceste provocări.

Potrivit datelor provizorii schimbate periodic între EUAA și 29 de țări UE+, în 2023 s-au emis 176 000 de decizii ca răspuns la cererile trimise în temeiul Regulamentului Dublin. Aceasta a reprezentat o creștere de 8 % față de 2022, însemnând cel mai mare total anual înregistrat cel puțin din 2016. Numărul de decizii lunare în temeiul Regulamentului Dublin s-a situat constant peste pragul de 14 000 în perioada iulie-noiembrie 2023, ca urmare a creșterii numărului cererilor de azil în țările UE+ în perioada respectivă.

Per ansamblu, raportul anual dintre deciziile primite cu privire la cererile depuse în temeiul Regulamentului Dublin și cererile de azil a fost de 15 %, similar cu cel din 2022. Deși unele decizii privind cererile depuse în temeiul Regulamentului Dublin se refereau la cazuri de reîntregire a familiei, raportul stabil dintre decizii și cereri sugerează că, în 2023, un număr mai mare de solicitanți de azil s-au mutat din prima țară de sosire în alta pentru a depune o nouă cerere (așa-numitele deplasări secundare), ceea ce a afectat în general numărul de cazuri de azil.

La nivel de țară, Germania și Franța au continuat să primească cele mai multe decizii ca răspuns la solicitările lor, însumând împreună aproximativ trei cincimi din totalul deciziilor din UE+. Ca și în anii anteriori, Italia a emis în general majoritatea deciziilor cu privire la cererile depuse în temeiul Regulamentului Dublin. Pentru prima dată însă, de când se fac înregistrări, Croația s-a clasat pe locul doi, întrucât numărul deciziilor pe care le-a emis aproape s-a triplat față de anul precedent.

În 2023, rata de acceptare pentru deciziile cu privire la cererile depuse în temeiul Regulamentului Dublin a fost de 72 %, reprezentând ponderea deciziilor pozitive (explicit sau implicit) cu privire la o cerere din totalul deciziilor emise. Acest procent a fost cu 12 puncte procentuale mai mare decât în 2022, reprezentând creșterea cea mai mare din 2017.

Numărul de transferuri efectuate în temeiul Regulamentului Dublin care au fost puse în aplicare (15 000) a rămas stabil față de 2022, dar încă cu mult sub nivelurile pre-COVID-19 (cu peste două cincimi mai puține decât în 2019). Punerea în aplicare a transferurilor efectuate în temeiul Regulamentului Dublin a fost parțial îngreunată de presiunea crescută asupra autorităților de azil și de primire, cauzată de creșterea bruscă a numărului de sosiri ilegale pe parcursul anului.

Articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III a fost invocat de aproximativ 7 500 de ori în 2023, crescând cu trei cincimi față de 2022, până la cel mai mare nivel în 5 ani. Articolul 17 alineatul (1) este o clauză discreționară, care permite unui stat membru să examineze o cerere de protecție internațională depusă de un resortisant al unei țări terțe sau de un apatrid chiar dacă această examinare nu ține de responsabilitatea sa în temeiul criteriilor stabilite în regulament.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-32-dublin-procedure>

3.3. Proceduri speciale pentru evaluarea nevoilor de protecție

În cursul analizei cererilor de protecție internațională în primă instanță, în anumite condiții statele membre pot utiliza proceduri speciale – de exemplu proceduri accelerate, proceduri la frontieră sau proceduri prioritare – respectând principiile de bază și garanțiile stipulate în dreptul Uniunii.

Evoluțiile legislative legate de procedurile la frontieră în 2023 au variat de la propuneri de introducere a procedurii pentru prima dată la modificări ale condițiilor de aplicare a procedurii și la instanța competentă pentru examinarea recursurilor. Mai multe țări UE+ și-au modificat listele de **țări de origine sigure** și de desemnări ca țări terțe sigure, iar altele au început să lucreze la adoptarea unor astfel de liste. În ceea ce privește sesizarea făcută de Consiliul de Stat elen cu privire la desemnarea Turciei ca țară terță sigură, CJUE nu a luat nicio decizie în 2023, în timp ce CEDO a furnizat măsuri provizorii solicitanților pentru care Turcia a fost considerată țară terță sigură.

Cererile depuse după deplasări secundare au continuat să declanșeze decizii de inadmisibilitate, iar CJUE urmează să se pronunțe în 2024 cu privire la procesarea cererilor depuse de persoane care au beneficiat de protecție internațională în alt stat membru, dar care nu pot fi transferate înapoi din cauza unui risc de tratamente inumane sau degradante.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-33-special-procedures-assess-protection-needs>

3.4. Procesarea cererilor de azil în primă instanță

Țările UE+ au luat o serie de măsuri pentru a răspunde numărului crescut de cereri de protecție internațională. Unele au propus modificări legislative pentru a accelera în continuare procedura de azil, concomitent cu introducerea de noi metode de lucru, politici de prioritizare și recrutarea de personal suplimentar pentru a maximiza numărul de decizii luate. Statele membre au testat, de asemenea, modificări ale procedurii pentru a reduce durata interviului personal. Unele țări UE+ au introdus noi sisteme de informații sau au demarat proiecte de digitalizare a sistemelor proprii. Autoritățile de decizie au dat curs lecțiilor învățate din inițiativele anterioare de evaluare a calității, au oferit mai multe cursuri de formare personalului și au demarat noi procese de evaluare a calității pentru procedurile și deciziile în primă instanță.

ONG-urile au continuat să semnaleze motive de îngrijorare legate de întârzieri în programarea interviurilor personale, lipsa de pregătire a responsabililor care efectuează interviuri și durata procedurilor de azil. UNHCR și-a exprimat, de asemenea, poziția cu privire la externalizarea procedurilor de azil, deoarece, în 2023, unele state membre au avut în vedere transferul solicitanților de azil în țări terțe pentru procesarea cererilor lor de azil. Utilizarea IA în contextul migrației a fost, de asemenea, identificată ca un subiect de îngrijorare.

Deciziile și închiderea cazurilor în primă instanță

În 2023, țările UE+ au emis aproximativ 677 000 de decizii în primă instanță, cel mai mare număr din 2017. Pentru al doilea an consecutiv, Germania a continuat să emită cele mai multe decizii în rândul țărilor UE+ (aproximativ 219 000, reprezentând o treime din totalul UE+). A fost urmată la distanță de Franța (133 000) și de Spania (90 000). Aceste trei țări au emis împreună două treimi din totalul deciziilor în primă instanță. Dar tendințele au fost diferite: în timp ce Germania a înregistrat cea mai mare creștere absolută a procesului decizional în rândul țărilor UE+ față de 2022 (+21 000), în Spania a avut loc contrariul (- 13 000). În același timp, luarea deciziilor a rămas stabilă în Franța.

Pentru al treilea an consecutiv, majoritatea deciziilor emise au vizat cererile depuse de cetățeni sirieni (132 000 de decizii) și afgani (89 000), acestea reprezentând împreună o treime din totalul deciziilor din UE+. S-au observat creșteri absolute notabile ale deciziilor emise și pentru cetățeni din: Turcia (38 000 de decizii în primă instanță), Venezuela (45 000), Maroc (16 000), Georgia (23 000), Rusia (10 000), Republica Democratică Congo (11 000), Eritreea (12 000) și Ucraina (10 000).

Deciziile privind cererile de azil sunt doar o modalitate de a închide un caz de azil. Întreruperile și alte tipuri de închidere a cazurilor contribuie, de asemenea, la fluxul general de ieșire din prima instanță. Astfel, în 2023, numărul total de cazuri care au ieșit din sistemul de azil în primă instanță (combinând decizii în primă instanță, întreruperi în urma retragerii cererii și alte tipuri de închidere) a atins, de asemenea, cel mai înalt nivel din ultimii 6 ani (de aproximativ 863 000).

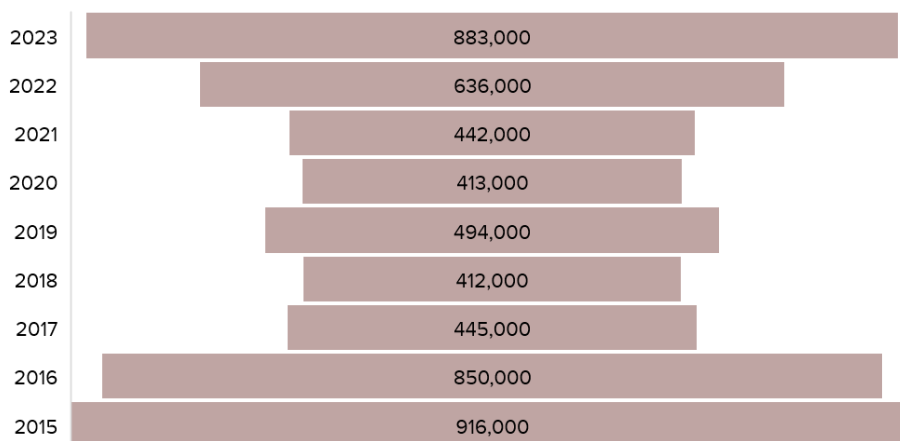
Pentru a reda cu exactitate nivelul de presiune cu care se confruntă sistemele naționale de azil, numărul de cereri depuse (flux de intrare) ar trebui juxtapus cu totalul închiderilor de cazuri (flux de ieșire). Reiese că decalajul dintre fluxul de intrare al cererilor de protecție internațională și fluxul cazurilor care ies din sistemul de azil în primă instanță a continuat să se mărească, fiind cel mai mare din ultimii 5 ani. Cu alte cuvinte, în 2023, sistemul de azil în primă instanță a absorbit cu aproximativ 280 000 de cazuri mai mult decât a reușit să prelucreze. Aceasta a marcat o creștere a numărului de cazuri cu 66 % față de 2022, ceea ce a contribuit la continuarea tendinței vizibile de la jumătatea anului 2021, în care fluxul de intrare în sistemul de primire a depășit constant fluxul de ieșire.

Cazuri pe rol în primă instanță

Decalajul din ce în ce mai mare dintre cereri și închiderile de cazuri a dus la cel mai mare număr de cazuri pe rol din ultimii 8 ani, pe locul doi după nivelurile înregistrate în 2015 (vezi figura 2).

La sfârșitul anului 2023, aproximativ 883 000 de cazuri așteptau o decizie în primă instanță (o creștere cu două cincimi față de sfârșitul anului 2022). Numărul de cazuri a vizat o serie de cetățenii, dar majoritatea s-au referit la sirieni și turci. Jumătate din totalul cazurilor din UE+ erau pe rol de peste 6 luni.

Figura 2: Numărul de cazuri pe rol în primă instanță în țările UE+ la sfârșitul anului, 2015-2023

Notă: Nu au fost disponibile date pentru Portugalia pentru perioada octombrie-decembrie 2023.

Sursa: Date din EPS al EUAA la 1 februarie 2024.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-34-processing-asylum-applications-first-instance>

3.5. Procesarea cererilor de azil în recurs sau în instanțe superioare

În 2023, evoluțiile privind procedurile de recurs s-au concentrat pe dreptul de acces la procedura de recurs și pe organele competente care ar trebui să examineze un recurs în funcție de circumstanțe. Domeniul de aplicare al recursurilor în cazurile de protecție internațională (incluzând cerința unei examinări *ex nunc* atât a elementelor de fapt, cât și a elementelor de drept), precum și efectul suspensiv al recursurilor au făcut obiectul modificărilor legislative și al controlului judiciar. Unele țări și-au consolidat legislația privind dreptul de a fi ascultat în fața unei instanțe de recurs, iar mai multe hotărâri au subliniat importanța acestei garanții procedurale în calea de atac. În plus, instanțele au subliniat necesitatea de a se asigura un interpret, un intervievator sau un judecător de același sex în cadrul procedurii de recurs.

Ca în fiecare an, organismele la care se introduc căile de atac au suspendat examinarea cazurilor aflate în procedura de recurs pentru anumite profiluri de solicitanți (de exemplu, pentru solicitanții din Fâșia Gaza și Sudan) din cauza situațiilor de la momentul respectiv. De asemenea, țările și-au actualizat orientările pe baza evoluțiilor din țările de origine.

Durata procedurilor de recurs în materie de azil a fost un aspect îngrijorător pentru autoritățile naționale, organizațiile societății civile îndemnând mai multe țări UE+ să ia decizii în termene rezonabile. Digitalizarea recursurilor în cazurile de protecție internațională a continuat pe tot parcursul anului 2023 prin audieri la distanță.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-35-processing-asylum-applications-second-or-higher-instances>

3.6. Primirea solicitanților de protecție internațională

Provocările din anii precedenți, legate de primirea solicitanților de protecție internațională, au continuat în 2023. Autoritățile de primire din majoritatea țărilor UE+ au fost preocupate în continuare de oferirea unui spațiu de cazare adecvat fiecărui solicitant, deoarece raportările privind lipsa de adăpost, condițiile de viață deplorabile sau necorespunzătoare, precum și lipsa serviciilor de asistență au fost frecvente în rândul organizațiilor internaționale, al instituțiilor naționale pentru drepturile omului, al Avocaților Poporului și al organizațiilor societății civile. Situația a continuat să aibă un impact negativ asupra solicitanților cu nevoi speciale și cu vulnerabilități, cum ar fi copiii, femeile, solicitanții din comunitatea LGBTIQ sau solicitanții cu dizabilități fizice și mentale (*vezi secțiunea 4*). Instanțele au fost sesizate frecvent cu privire la nevoia de a asigura accesul la condiții materiale de primire și condiții demne pentru toți solicitanții.

Pe lângă abordarea nevoilor urgente, autoritățile naționale din mai multe țări au continuat să caute soluții structurale pentru a asigura sisteme de primire flexibile și sustenabile. Acest lucru a presupus modificări, de exemplu, în structura instituțională, structura de finanțare și acordurile de cooperare cu alte părți interesate. Sustenabilitatea centrelor de primire a câștigat în importanță, din punctul de vedere al impactului asupra mediului înconjurător, deoarece ansamblul centrelor de primire au fost nevoite să răspundă cererii crescute și

prețurilor mai mari ale energiei, așa cum se detaliază într-o [actualizare dedicată privind situația](#) elaborată de EUAA.

Presiunea asupra sistemului de primire a avut rol determinant în revizuirea și aplicarea mai strictă a regulilor privind dreptul la condițiile de primire. Modificările aduse legislației au adus, în general, clarificări cu privire la sfârșitul procesului de primire. Ca și în anii precedenți, fluxul de ieșire din centrele de primire a stagnat sau adesea chiar a încetinit, deoarece beneficiarii de protecție internațională s-au confruntat cu dificultăți în a-și găsi o locuință pe piața privată. Propunerile de politici au avut ca scop facilitarea acestei tranziții și permiterea unui acces mai rapid la piața muncii.

Deși, probabil, unele provocări vor rămâne, autoritățile naționale trebuie să caute în continuare soluții flexibile și sustenabile de primire pentru a se adapta în mod eficient la numărul și profilurile în schimbare ale solicitanților și rezidenților din centrele de primire.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-36-reception-applicants-international-protection>

3.7. Aspecte ale custodiei publice care implică solicitanți și foști solicitanți

În 2023, practicile și condițiile custodiei publice au continuat să fie monitorizate îndeaproape de instituțiile de monitorizare și judiciare internaționale, europene și naționale. Discuțiile publice s-au intensificat cu privire la luarea în custodie publică a persoanelor care sosesc în mod ilegal la frontieră și posibilitatea lor de a accesa procedura de azil sau de a obține consiliere și consultanță juridică.

Condițiile de luare în custodie publică la frontieră au fost adesea descrise ca fiind alarmante de către organizațiile internaționale și ale societății civile. CEDO a emis hotărâri privind cauze din anii anteriori prin care condamna aceste condiții și practici la frontieră. De asemenea, CEDO și instanțele naționale s-au pronunțat împotriva luării în custodie publică a solicitanților cu nevoi speciale, în special a copiilor.

Țările UE+ au extins în general motivele pentru luarea în custodie a străinilor, inclusiv a solicitanților de protecție internațională, și au crescut durata posibilă a custodiei publice pentru imigranți. Modificările legislative din unele țări au inclus posibilitatea de a lua în custodie publică un solicitant care prezintă riscul de a se sustrage în timp ce așteaptă un transfer în altă țară UE+ în conformitate cu Regulamentul Dublin III.

Temele-cheie din discuțiile politice au inclus luarea în custodie publică a străinilor aflați în proces de returnare, aplicarea principiului nereturnării în astfel de cazuri și posibilitatea reală de punere în aplicare a deciziilor de returnare. Aceste subiecte au fost, de asemenea, reflectate semnificativ în evoluțiile jurisprudențiale din 2023.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-37-aspects-detention-involving-asylum-applicants-and-former-applicants>

3.8. Accesul la informații

Autoritățile naționale și alte părți interesate au continuat să depună eforturi pentru ca informațiile să fie disponibile cu ușurință în diferite formate și limbi. Unele țări au produs informații personalizate pentru anumite categorii de public, cum ar fi solicitanții minori și persoanele strămutate din Ucraina.

Unele țări au lansat campanii de informare axate pe descurajarea resortisanților din țări cu rate mici de recunoaștere de a efectua călătoria periculoasă în UE doar pentru a constata că cererea lor este respinsă. Altele s-au axat pe creșterea gradului de sensibilizare a solicitanților respinși cu privire la posibilitatea unei returnări voluntare în țara de origine.

După mai mulți ani de muncă, EUAA a lansat un nou portal cuprinzător, [Let's Speak Asylum](#) (Să vorbim despre azil), prin intermediul căruia metodologia și instrumentele practice recomandate sunt puse la dispoziția părților interesate care lucrează la furnizarea de informații în sistemul de azil.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-38-access-information>

3.9. Asistență juridică și reprezentare

În 2023, țările UE+ au depus în continuare eforturi pentru a îmbunătăți accesul la asistență juridică și calitatea acesteia în toate etapele procedurii de azil. Evoluțiile au inclus schimbări instituționale, formare specializată pentru cei care oferă asistență juridică și modificarea criteriilor de eligibilitate pentru a putea lucra în acest domeniu.

Dificultăți cu privire la accesul la asistență juridică au fost raportate, în special la frontiere sau în centrele de custodie publică. De exemplu, în diferite foruri s-au semnalat lipsa comunicării cu un avocat și a acordării efective a dreptului la asistență juridică pentru solicitanții de azil luați în custodie publică. Unele țări au modificat prevederile legale naționale pentru a consolida dreptul solicitanților de azil luați în custodie publică de a fi în contact cu membrii familiei, consilierii juridici și organizațiile relevante.

Având în vedere că persoane strămutate din Ucraina continuă să sosească, unele țări UE+ au continuat să ofere informații și asistență juridică cu privire la procedura de protecție temporară.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-39-legal-assistance-and-representation>

3.10. Servicii de interpretare

În 2023, autoritățile naționale, instanțele și tribunalele, organizațiile societății civile și furnizorii de servicii au făcut eforturi pentru a îmbunătăți accesul și calitatea interpretării în procedurile de azil și în sistemul de primire. La nivelul țărilor UE+, creșterea numărului de cereri a generat nevoi tot mai mari de interpretare. În unele țări, în care profilurile solicitanților au rămas similare cu anii anteriori, nu au apărut noi nevoi semnificative. Cu toate acestea, în țările care au primit solicitanți cu profiluri diverse, s-au observat dificultăți suplimentare în ceea ce privește asigurarea unor servicii de interpretare eficiente. Per ansamblu, penuria de servicii lingvistice pentru anumite limbi, indisponibilitatea interpretării pentru anumite servicii și standardele eterogene au continuat să afecteze drepturile procedurale ale solicitanților și accesul la servicii, cum ar fi accesul la servicii medicale.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-310-interpretation-services>

3.11. Informații privind țara de origine

Principalele evoluții din 2023 în ceea ce privește producerea de informații privind țara de origine (ITO) s-au axat pe îmbunătățirea metodologiilor, inclusiv prin standardizarea raportării; consolidarea cooperării prin cadre bilaterale, internaționale și europene, precum și cu organizațiile societății civile; creșterea accesibilității ITO prin punerea rapoartelor și a resurselor la dispoziția publicului; și extinderea domeniului de aplicare al informațiilor prin abordarea mai detaliată a anumitor domenii.

Ca și în anii precedenți, unitățile ITO s-au concentrat în continuare asupra unora dintre cele mai frecvente țări de origine ale solicitanților de azil din Europa, și anume Afganistanul, Siria și Irakul. Țările UE+ au monitorizat, de asemenea, evoluțiile din America Latină, pe măsură ce interesul pentru regiune a crescut. După invazia rusă în Ucraina, nevoile de ITO privind situația securității din Rusia și Ucraina au crescut semnificativ. Această tendință a persistat în 2023, iar unitățile naționale ITO au produs rezultate privind cele două țări, inclusiv în urma misiunilor de stabilire a faptelor, atunci când a fost posibil.

Printre provocările raportate în domeniul producției de ITO se numără lipsa de personal; o lipsă de acces la informațiile despre cele mai recente evoluții din cauza conflictelor, a preocupărilor privind securitatea și a accesului limitat la țările cu guverne autoritare; și o creștere a numărului de cereri urgente care pun presiune asupra resurselor disponibile.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-311-country-origin-information>

3.12. Apatridia în contextul azilului

În contextul azilului, apatridia poate afecta procesul de stabilire a statutului de azilant în urma unei cereri de protecție internațională, precum și garanțiile procedurale ale solicitantului. În 2023, apatridia a rămas un subiect important pe agenda UE. Această situație a existat mai ales deoarece considerentele legate de apatridie au fost relevante pentru două zone majore de conflict în 2023, și anume Palestina și Ucraina.

În 2023, aproximativ 2 300 de cereri de azil au fost depuse în țările UE+ de apatrizi, ceea ce corespunde nivelului din 2022. Pe parcursul anului, puțin peste 1 200 de decizii au fost emise în primă instanță pentru solicitanții apatrizi din țările UE+. Rata de recunoaștere a solicitanților apatrizi a fost de 53 % în 2023, relativ similară cu ultimii ani, dar mult mai mică decât în timpul crizei refugiaților din 2015-2016 (când aproape 9 din 10 decizii au fost pozitive). La sfârșitul anului 2023, în primă instanță erau pe rol 1 900 de cazuri de solicitanți apatrizi.

O serie de evoluții legislative au avut ca scop sporirea ratei de recunoaștere și respectarea drepturilor apatrizilor, inclusiv cele ale solicitanților de azil apatrizi și ale beneficiarilor protecției internaționale apatrizi, precum și ale copiilor lor. Pe fondul evoluțiilor pozitive, organizațiile societății civile au subliniat că sunt necesare mai multe eforturi pentru a identifica și proteja pe deplin drepturile apatrizilor.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-312-statelessness-context-asylum>

3.13. Conținutul protecției

Conținutul protecției se referă la drepturile care li se cuvin beneficiarilor unei forme de protecție în țara de azil, precum și la obligațiile care decurg din acest statut. Protecția se acordă când solicitanții primesc o decizie pozitivă de acordare a statutului de refugiat sau a statutului conferit prin protecție subsidiară (numite și statute armonizate la nivelul UE). Rata de recunoaștere se referă la numărul de rezultate pozitive ca procent din numărul total al deciziilor privind cererile de protecție internațională. Deși formele naționale de protecție acordă un statut de protecție resortisanților țărilor terțe, aceste statute – care nu sunt armonizate între țările UE+ – nu sunt incluse de obicei în calculul ratei de recunoaștere.

În 2023, rata de recunoaștere în primă instanță a formelor de protecție reglementate de UE a urcat la 43 %, crescând pentru al treilea an consecutiv. Aceasta a fost cea mai mare rată din 2016 (când 57 % dintre decizii au acordat statutul de refugiat sau protecția subsidiară). Creșterea a fost determinată în principal de ratele crescute de recunoaștere pentru cetățenii afgani, irakieni, palestinieni și ucraineni și de numărul mai mare de decizii emise pentru cetățenii sirieni. În total, 54 % din deciziile pozitive au acordat statutul de refugiat, în timp ce 46 % au acordat protecție subsidiară.

Dincolo de statutele reglementate de UE, este de remarcat faptul că peste un sfert din deciziile negative pentru statutele reglementate de UE au acordat o formă națională de protecție care oferea permise de ședere din motive umanitare.

Printre naționalitățile cu cele mai mari rate de recunoaștere în 2023 se numără sirienii (94 %), ucrainenii (92 %), palestinienii (87 %), yemeniții (84 %), eritreenii (83 %) și belarușii (81 %).

Amploarea și calitatea drepturilor și a serviciilor pe care le primesc beneficiarii de protecție influențează perspectivele lor de integrare efectivă în societatea gazdă. În 2023, modificările legislative și de politică s-au axat pe reîntregirea familiei și pe formele naționale de protecție, în timp ce unele țări UE+ au continuat să dezvolte politici și strategii de integrare adaptate profilurilor comune ale beneficiarilor de protecție din țările respective, cu sprijinul organizațiilor societății civile. Câteva inițiative au vizat facilitarea procedurilor administrative pe care beneficiarii de protecție le folosesc pentru a obține acces la drepturile asociate.

Cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la intrarea în vigoare a Directivei privind reîntregirea familiei au apărut publicații și recomandări pentru îmbunătățirea punerii în aplicare a acesteia. CJUE și instanțele naționale au continuat să ofere îndrumări cu privire la aplicarea sa practică, clarificând normele conexe privind domeniul de aplicare și criteriile acesteia.

Mai multe inițiative s-au axat pe stabilirea sau ajustarea normelor și a criteriilor pentru formele naționale de protecție. Pentru a evita o situație de incertitudine juridică, unele țări UE+ au acordat permise de ședere pe baza unor considerente umanitare sau medicale, în efortul de a proteja interesul superior al copilului sau principiul nereturnării.

Desigur, multe inițiative de integrare din 2023 i-au vizat pe beneficiarii protecției temporare, incluzând sprijin pentru accesul la educație și formare lingvistică. Organizațiile societății civile au jucat un rol-cheie în furnizarea de servicii relevante și în completarea eforturilor autorităților la nivel comunitar.

Printre provocările raportate s-a remarcat faptul că oferta limitată sau lipsa alternativelor de locuințe sociale și penuria de locuințe la preț redus pe piețele locale au creat impedimente pentru beneficiarii protecției internaționale în ceea ce privește găsirea unei locuințe.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-313-content-protection>

3.14. Relocarea și admișiile umanitare

Țările UE+ au depus eforturi pentru a-și îndeplini angajamentele de relocare în 2023, confruntându-se în același timp cu provocări deosebite la nivel național. A fost nevoie de o reorganizare a priorităților pe fondul penuriei de locuri de cazare pentru a găzdui refugiații relocați. În același timp, unele țări terțe, în care refugiații aflați în pericol așteptau să fie transferați, s-au confruntat cu situații de urgență, cum ar fi cutremurul din Turcia.

În total, aproximativ 15 000 de persoane au ajuns în 2023 în UE+ din țări terțe în contextul relocării sau al admișiilor umanitare. Acesta a fost cel mai mic număr din 2016, cu excepția anului 2020, când transferurile au fost grav împiedicate de pandemia de COVID-19.

Organizațiile societății civile au continuat să joace un rol important în implementarea căilor de relocare și a celor complementare, inclusiv a programelor de admitii umanitare. Organizațiile societății civile au participat la îndrumarea refugiaților, au contribuit la succesul evacuărilor refugiaților aflați în situații de risc și au sprijinit transferul în siguranță al refugiaților selectați, în funcție de acordurile semnate cu țările UE+. Rolul lor în furnizarea de servicii de primire, în special de locuințe, a fost esențial pentru reducerea presiunii asupra sistemelor de primire din unele țări.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-314-resettlement-and-humanitarian-admissions>

4. Copiii și persoanele cu nevoi speciale din procedura de azil

În 2023, mai multe țări UE+ au raportat un număr în continuare ridicat de solicitanți cu nevoi speciale, aceștia variind de la solicitanți cu dizabilități fizice sau mentale la victime ale violenței de gen și copii care sosesc în UE singuri. Pe fondul general al frecvențelor întâzieri ale procedurii de azil și al sistemelor de primire saturate, guvernele au continuat să caute soluții pentru a asigura condiții demne și securitate pentru cei mai vulnerabili. Uneori, modificările legislative și de politică au permis o derogare de la standarde mai înalte, în timp ce organizațiile internaționale și ale societății civile au subliniat riscurile pe termen lung.

Autoritățile din țările cu un număr mare de sosiri simultane s-au confruntat cu dificultăți în identificarea și evaluarea adecvată a nevoilor speciale. Hotărârile CEDO pronunțate în 2023 – referitoare la situații din perioada 2018-2020 – au reamintit că lacunele în identificarea și sprijinirea solicitanților cu nevoi speciale pot avea un impact dramatic asupra vieții acestora. În plus, [cercetările EUAA](#) au dezvăluit lacune substanțiale în materie de date, deoarece, în general, țările UE+ nu colectează și nu înregistrează date privind vulnerabilitățile, în mare parte din cauza preocupărilor legate de protecția datelor, astfel încât este dificil să se identifice cele mai frecvente tipuri de dizabilitate sau vulnerabilități detectate în rândul solicitanților de protecție internațională.

În octombrie 2023 a intrat în vigoare Convenția de la Istanbul în ceea ce privește UE, inclusiv dispozițiile referitoare la azil și la principiul nereturnării. La nivel de țară, eforturile s-au axat pe prevenirea violenței împotriva femeilor și fetelor și pe sprijinirea femeilor victime ale violenței. Cartografierea cuprinzătoare au relevat că există încă multe lacune în sistemele de azil și primire care pun în pericol siguranța femeilor și a fetelor. Aceste lacune și impactul lor negativ au fost, de asemenea, identificate de instanțe și au făcut obiectul unor hotărâri pronunțate de acestea.

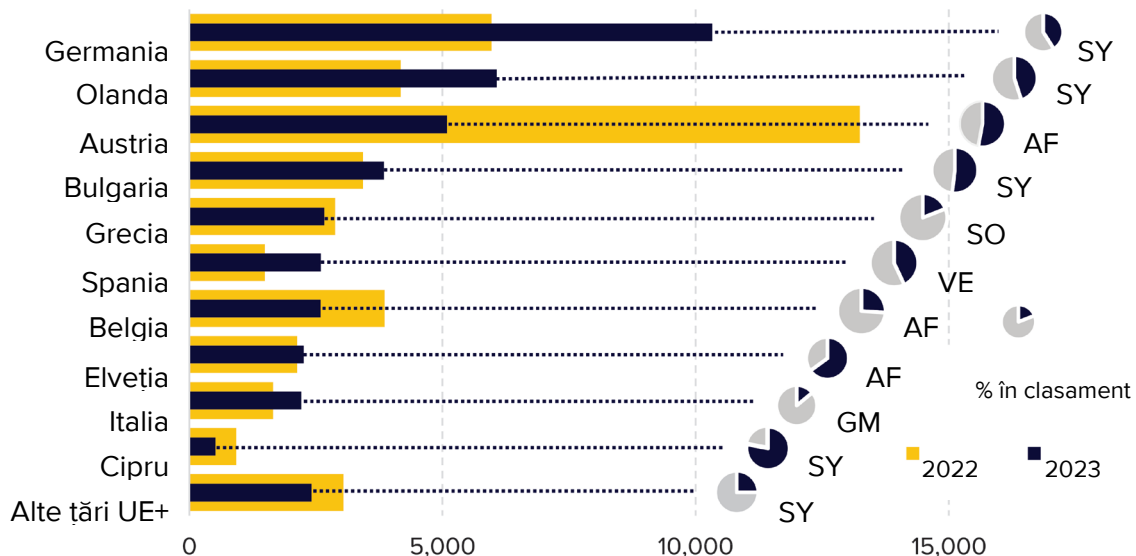
Autoritățile naționale au depus eforturi pentru a îmbunătăți capacitatea sistemelor de azil și primire de a răspunde la nevoile solicitanților cu diverse SOGIESC. Pentru a evalua în mod corespunzător situația acestora, informațiile exacte și prompte privind țara de origine s-au axat pe situația persoanelor LGBTIQ. În acest scop, pentru a-i ajuta pe practicieni, în 2023, EUAA și-a actualizat [Ghidul de cercetare ITO privind LGBTIQ](#). În recurs, instanțele au intervenit adesea și au anulat deciziile negative pronunțate la nivel administrativ, pentru a asigura protecția acestui profil de solicitanți.

Întrucât majoritatea persoanelor care au solicitat protecție temporară în Europa au fost femei și copii, considerentele legate de traficul de persoane au continuat să fie proeminente în țările UE+, declanșând noi măsuri de prevenire și protecție în 2023. În urma propunerii Comisiei Europene din decembrie 2022 de revizuire a Directivei privind combaterea traficului de persoane, Parlamentul European și-a adoptat mandatul pentru negocierile cu statele membre, care au început în noiembrie 2023 cu Consiliul European. Ulterior, în ianuarie 2024, Parlamentul European și Consiliul au ajuns la un acord informal privind extinderea domeniului de aplicare al directivei actuale. La nivel național, țările UE+ au introdus modificări pentru a identifica, îndruma și proteja mai bine victimele traficului de persoane. Unele țări s-au axat și pe monitorizarea situației prin comandarea unor studii pentru analizarea tendințelor actuale.

În 2023, în țările UE+ au fost depuse 41 000 de cereri de azil de către minori neînsoțiți care s-au declarat ca atare. Acest nivel a fost similar cu cel din 2022 (-5 %) și al doilea ca mărime înregistrat din 2015. Ponderea cererilor depuse de minorii neînsoțiți a rămas stabilă, reprezentând aproximativ 4 % din totalul cererilor depuse în țările UE+. O pondere semnificativă a solicitanților minori provin din Siria și Afganistan; aceste origini, luate împreună, reprezintă o pondere de trei din cinci cereri depuse în țările UE+ de minori neînsoțiți autodeclarați ca atare.

Figura 3: Primele 10 țări din UE+ care primesc cereri de la minori neînsoțiți autodeclarați ca atare, 2023 comparativ cu 2022, și ponderea cererilor depuse, după principala cetățenie a minorilor neînsoțiți, 2023

Notă: Nu au fost disponibile date pentru Portugalia pentru perioada octombrie-decembrie 2023.

Sursa: Date din EPS al EUAA la 1 februarie 2024.

Numărul cererilor retrase implicit de către minorii neînsoțiți a scăzut cu peste o treime față de vârful din 2022, în special numărul cererilor depuse de minorii afgani neînsoțiți. Acest lucru sugerează că a existat o posibilă reducere a deplasărilor secundare ale minorilor neînsoțiți în țările UE+.

Numărul în continuare mare de cereri din partea copiilor neînsoțiți din mai multe țări UE+ a determinat mai multe schimbări în primirea acestora. Au persistat multe probleme, iar condițiile de primire pentru copii au fost adesea sub nivelul optim. Modificările legislative și de politică au fost menite să accelereze procesele și să asigure un sprijin adecvat, ONG-urile subliniind riscurile pe care aceste derogări le pot presupune în practică.

În plus, în unele țări UE+ s-a raportat o lipsă de tutori pentru solicitanții minori neînsoțiți. Pentru a oferi îndrumări și a ajuta la creșterea calității serviciilor, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) a elaborat un [manual pentru formatorii](#) de tutori, care este completat de o platformă de învățare online. În plus, împreună cu EUAA, au fost elaborate două ghiduri practice pentru tutori, care să servească drept [introducere în protecția internațională](#) și în [procedura de azil](#). FRA și Consiliul Europei au publicat, de asemenea, [ghiduri](#) pentru polițiștii de frontieră și alte autorități privind protecția copiilor la frontierele Europei.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-4-children-and-people-special-needs-asylum-procedure>

5. Sprijinul acordat de EUAA în 2023

Având în vedere presiunile legate de migrație și nevoile complexe de protecție care persistă în Europa, agenția și-a extins sprijinul operațional și tehnic ca răspuns la tiparele în schimbare. În calitate de factor integrant în sistemul colectiv de răspuns al UE, în contextul abordării nevoilor a milioane de persoane strămutate, EUAA a contribuit în mod efectiv la punerea în aplicare a unor soluții de protecție pe teritoriul Europei, inclusiv prin oferirea de asistență țărilor care primesc un număr mare de persoane strămutate din Ucraina.

Pentru a furniza publicului informații bazate pe dovezi, inclusiv responsabililor de elaborarea politicilor publice, EUAA și-a continuat acțiunile de colectare, procesare, sintetizare și analizare de informații privind teme specifice, cele mai recente evoluții, subiecte emergente și previziuni în domeniul azilului. Urmând [foaia de parcurs pentru convergență](#) a Președinției franceze a Consiliului UE, EUAA a efectuat a [studiu-pilot](#) pentru a analiza practicile decizionale privind cererile de azil și originea diferențelor dintre ratele de protecție între statele membre, în special în ceea ce privește țările de origine pentru care agenția a elaborat [note de îndrumare](#). Studiul a constatat că variațiile privind ratele de recunoaștere au rezultat din interacțiunea complexă a mai multor factori, cum ar fi diferențele dintre sistemele naționale și practicile decizionale, care sunt influențate de politicile publice, ghidurile și jurisprudența de la nivel național. Studiul a subliniat, de asemenea, că produsele și activitățile EUAA contribuie la realizarea convergenței practicilor.

Agenția a efectuat și o [evaluare](#) aprofundată a utilizării și impactului produselor privind ITO și îndrumărilor specifice țărilor, în urma căreia s-a constatat că atât informațiile privind țara de origine, cât și îndrumările de țară elaborate de EUAA au fost folosite pe scară largă: primele, mai ales de către ofițerii de decizie, iar cele din urmă, mai ales de către responsabilii de elaborarea politicilor publice. Valoarea adăugată a produselor EUAA în comparație cu sursele naționale constă în nivelul de autoritate pe care îl au, utilizarea consecventă a unei metodologii riguroase și nivelul de armonizare.

Cursurile de formare dezvoltate și predate de agenție au sprijinit punerea în aplicare practică a SECA, ajutând responsabilii de azil și de primire să-și perfecționeze cunoștințele, competențele și autonomia pentru a pune în aplicare proceduri eficiente și echitabile, în conformitate cu standardele UE. În 2023 au fost înregistrate în total peste 13 000 de participări la activitățile de formare ale EUAA și peste 7 500 de cursanți au beneficiat de formare.

Un domeniu major de activitate pentru EUAA este acordarea de asistență operațională și tehnică, în special statelor membre care se confruntă cu o presiune disproporționată asupra sistemelor de azil și primire. În 2023, EUAA a furnizat [sprijin operațional](#) către 13 state membre ale UE într-un număr de domenii care, în funcție de nevoile specifice ale fiecărei țări, pot include sprijinul pentru creșterea capacității și a calității în ceea ce privește procesul de înregistrare și procesare a cererilor la nivel administrativ și în căi de atac; sistemele naționale de primire; procedura Dublin; evaluările vulnerabilității și îmbunătățirea protecției minorilor neînsoțiți; îmbunătățirea furnizării și gestionării informațiilor; și zonele de relocare și strămutare. Evaluările sprijinului operațional al agenției efectuate în 2023 au arătat că sprijinul a fost oferit în mod eficient și a dus la îmbunătățirea fluxurilor de lucru și la creșterea capacității. În plus, pe tot parcursul anului 2023, EUAA a continuat să sprijine dimensiunea

externă a SECA prin cooperarea sa cu țările terțe, pe baza foilor de parcurs bilaterale și a programelor regionale finanțate de UE.

În mai 2023, a fost numit primul ofițer pentru drepturile fundamentale (FRO) al agenției, care a demarat activitatea de dezvoltare a Strategiei privind drepturile fundamentale a agenției și de stabilire a unui mecanism de tratare a plângerilor pentru a răspunde reclamațiilor de încălcare a drepturilor fundamentale în contextul operațiunilor agenției. De asemenea, s-au luat măsuri pentru dezvoltarea unei metodologii pentru noua unitate de monitorizare a agenției. Accentul ar urma să fie pus pe colaborarea strânsă cu statele membre pentru a monitoriza modul în care sunt aplicate în practică obligațiile legale în ceea ce privește *acquis*-ul UE în materie de azil; evaluarea capacității statelor membre de a gestiona presiunea; prevenirea deficiențelor; identificarea limitărilor existente; și ajutarea statele membre să răspundă acestora.

În 2023, EUAA a deținut președinția prin rotație a [Rețelei agențiilor din domeniul justiției și al afacerilor interne \(JHAAN\)](#) și a colaborat cu alte agenții în cinci domenii prioritare principale:

- digitalizarea, care acoperă aspecte legate de utilizarea inteligenței artificiale, a biometriei și a interoperabilității;
- punerea în aplicare a Pactului verde european în agențiile JAI;
- furnizarea de informații în situații de migrație mixtă;
- securitatea cibernetică; și
- comunicarea internă și externă pentru creșterea gradului de conștientizare și promovarea activităților și a funcționării rețelei.

Link către secțiunea din raportul principal: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-5-euaa-support-2023>

Observații finale

În 2023, țările europene au continuat să găzduiască un număr record de persoane care au avut nevoie de protecție, numărul cererilor de azil crescând pentru al doilea an consecutiv. Conflictele, persecuțiile, încălcările drepturilor omului, dezastrelor naturale și ecosistemele aflate în proces de degradare au forțat în continuare milioane de oameni să-și părăsească locuințele, unii căutând protecție în Europa.

Peste 1,1 milioane de cereri depuse în țările UE+ în 2023 amintesc de cifrele din 2015 și 2016, anii crizei migrației din Europa. În același timp, țările UE+ au emis peste 1,1 milioane de decizii de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, în condițiile în care conflictul continuă, iar țara încă se confruntă cu urmările devastatoare ale invaziei ruse. O diferență notabilă între anii 2015-2016 și 2022-2023 este că, în timpul crizei migrației, numărul crescut de cereri a venit din câteva țări, în timp ce în prezent solicitanții provin dintr-un număr mai mare de țări, ceea ce necesită o diversitate mai mare a orientărilor pentru a evalua în mod eficace nevoile de protecție.

Din motive ușor de înțeles, totalul combinat al persoanelor care caută protecție a plasat sistemele de azil și de primire din Europa sub o presiune extremă. Soluțiile de protecție au fost identificate datorită voinței politice de a aloca resurse suplimentare și de a combina eforturile și expertiza mai multor părți interesate la nivelul UE, național și local. Spre deosebire de perioada 2015-2016, anul trecut nu a fost prezentat ca an de „criză” în discursul public, deși mai multe persoane care aveau nevoie de protecție internațională și temporară au beneficiat de ajutor. Acest lucru arată că, în pofida limitărilor diferite în sistemelor naționale de azil și primire, țările europene au făcut progrese în creșterea gradului de pregătire și sunt mai bine echipate pentru a gestiona un aflus mare de persoane care solicită protecție.

Cu toate acestea, sistemele de primire se confruntă cu lacune și deficiențe la scară largă, existând raportări frecvente din partea organizațiilor internaționale, a instituțiilor naționale pentru drepturile omului, a Avocaților Poporului și a organizațiilor societății civile cu privire la condițiile de viață necorespunzătoare, serviciile de sprijin limitate și lipsa de adăpost. Autoritățile competente din domeniul azilului au raportat, de asemenea, că sănătatea solicitanților care sosesc este din ce în ce mai precară, probabil ca urmare a călătoriilor mai periculoase pentru a ajunge în Europa. Pentru a răspunde metodic și sistematic la aceste nevoi de sănătate sunt necesare mai multe resurse. Întrucât este evident că în anii următori presiunea va persista, țările UE+ trebuie să programeze și să investească în consecință pentru mărirea capacității de procesare și de consolidare a sistemelor de primire pentru a oferi condiții demne de primire persoanelor în nevoie.

Pe fondul eforturilor depuse de țările UE+ pentru a oferi protecție eficientă și al limitărilor raportate în funcționarea sistemelor de azil și de primire, rolul instituțiilor judiciare în interpretarea *acquis*-ului UE în materie de azil și orientarea implementării practice a SECA a fost decisiv. Atât CJUE, cât și instituțiile judiciare naționale au continuat să examineze legislația, politicile și practicile naționale într-o serie de domenii legate de SECA, cu un accent deosebit pe accesul efectiv la teritoriu și la procedura de azil și pe aplicarea principiului nereturnării, procedura Dublin, evaluarea cererilor, condițiile de primire (inclusiv garanțiile pentru solicitanții cu nevoi speciale) și custodia publică. Ca răspuns la numărul de cereri tot mai mare, este de așteptat ca încercările de externalizare a procesării cererilor de protecție internațională să rămână pe agenda politică. În acest context, va fi esențial ca instanțele

naționale să efectueze controlul judecătoresc pentru a se asigura că solicitanții beneficiază de proceduri de azil echitabile și eficiente.

Având în vedere că o parte semnificativă a cazurilor pe rol așteaptă o decizie în calea de atac, este de așteptat ca deciziile instanțelor să definească din ce în ce mai mult practicile legale și să influențeze politicile de azil în țările UE+. În acest scop, este esențial să se aloce resurse pentru a promova dezvoltarea profesională și expertiza în domeniul azilului în rândul judecătorilor naționali. De asemenea, este de importanță capitală ca autoritățile să urmeze deciziile instanțelor pentru a spori încrederea și pentru a proteja integritatea SECA.

Un domeniu care a generat multe discuții în 2023, ca și în anii precedenți, a fost dubla provocare a gestionării frontierelor și a accesului efectiv la protecție pentru cei aflați în nevoie. În 2023 s-au făcut progrese considerabile în ceea ce privește ajustarea unui sistem european integrat de gestionare a frontierelor pentru a controla în mod eficace frontierele terestre și maritime externe și pentru a proteja funcționarea spațiului Schengen. Acest lucru s-a realizat prin interconectarea și interoperabilitatea sistemelor de informații privind frontierele și securitatea, o coordonare mai strânsă între agențiile europene și autoritățile naționale și cooperarea cu țările terțe. În plus, o componentă-cheie a gestionării integrate a frontierelor europene, așa cum a fost schițată de către Comisia Europeană în 2023, este respectarea deplină a drepturilor fundamentale. În mai multe rânduri s-au raportat însă practici care împiedică accesul efectiv la teritoriul al persoanelor care ar fi avut nevoie de protecție. Este esențial ca țările UE+ să pună în aplicare și să doteze suficient mecanisme independente pentru a monitoriza respectarea drepturilor omului la frontiere, așa cum se prevede și în Pactul privind migrația și azilul.

Fără îndoială, acordul politic asupra adoptării pactului și demersurile practice ulterioare făcute în această direcție au reprezentat un progres major în evoluția SECA. În evoluția sa de-a lungul timpului, SECA a determinat întotdeauna țările UE+ să-și îmbunătățească sistemele de azil și primire și să ridice standardele de protecție. Pactul are ca scop să ofere un sistem modern de azil care să fie, într-adevăr, multilateral și să ofere o varietate de instrumente. Acesta își propune să ajute țările să abordeze o realitate complexă într-un peisaj al migrației definit de parametri multipli, diverși și adesea imprevizibili. Întrucât nu se pot lua în considerare toate scenariile posibile, pactul își propune să consolideze soluțiile și să extindă gama de posibilități abordate de diferitele sale instrumente.

Elaborarea unei legislații comune, deși importantă, este doar un pas către o politică unificată în materie de azil și standarde de protecție armonizate. Un caracter la fel de critic îl are și aplicarea normelor într-un mod convergent și armonizat. Lunile care urmează adoptării pactului vor fi o perioadă încărcată, dar constructivă, în care țările, cu îndrumări din partea Comisiei Europene și sprijin din partea agențiilor UE, vor aplica măsurile necesare pentru funcționarea practică a pactului. În acest proces și pe mai departe, EUAA va continua să fie o componentă esențială a arhitecturii europene a azilului, oferind sprijin tehnic, operațional și de formare țărilor UE+. Prin mandatul său consolidat, agenția va colabora îndeaproape cu țările pentru a monitoriza modul în care obligațiile legale prevăzute de *acquis*-ul UE în materie de azil sunt aplicate în practică, a preveni deficiențele, a identifica limitările existente și a ajuta țările să le combată.

Raport privind azilul 2024: Rezumat

Ca primă sursă de informații referitoare la protecția internațională în Europa, Raportul privind azilul 2024 oferă o privire de ansamblu cuprinzătoare a principalelor evoluții din domeniul azilului din 2023. Rezumatul prezintă o versiune prescurtată a raportului principal.

Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) coroborează informații despre toate aspectele sistemului european comun de azil. În acest scop, raportul subliniază modificările politicilor publice, practicilor și legislației. Raportul prezintă tendințele din domeniul azilului, indicatorii-cheie pentru anul de referință 2023, o imagine de ansamblu a sistemului Dublin care stabilește statul membru responsabil pentru un caz, precum și o secțiune specifică privind solicitanții cu nevoi speciale, inclusiv minorii neînsoțiți. Exemplele de jurisprudență sunt prezentate pentru interpretarea legislației europene și naționale în contextul *acquis-ului* UE în materie de azil.

Raportul privind azilul 2024 utilizează informații dintr-o gamă largă de surse – inclusiv perspectivele autorităților naționale, ale instituțiilor UE, ale organizațiilor internaționale, ale organizațiilor societății civile și ale mediului academic – pentru a prezenta o imagine completă și perspective diverse. Raportul, care vizează perioada cuprinsă între 1 ianuarie și 31 decembrie 2023, servește drept referință pentru cele mai recente evoluții în domeniul protecției internaționale din Europa.